

F. t. 1. om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

ning, som ikke kan tænkes at skade ophavsmændene. Endvidere bør eksempelvis et teater, der har erhvervet ret til at opføre et skuespil, kunne udarbejde særligt bearbejdede afskrifter af stykket til brug for teatrets sufflør og de ved forestillingen medvirkende. Dette vil imidlertid som oftest følge allerede af en anvendelse af almindelige fortolkningsregler på den foreliggende opførelsesaftale. Adgangen til fri fremstilling af eksemplarer til privat brug gælder kun fremstillingen af „enkelte eksemplarer“. Så snart der bliver tale om fremstilling af en større flerhed af eksemplarer, opstår der fare for en spredning af værket af en sådan art, at ophavsmanden bør have kontrol med den.

Eksemplarer, der er fremstillet til privat brug, bør heller ikke senere kunne anvendes i andet øjemed. Dette er udtrykkeligt nævnt i lovteksten.

Stk. 2.

Her gives nogle specialregler for kunstværker, hvorved bemærkes, at ordet „kunstværker“ — når det anvendes i dette lovforslag og i bemærkningerne til det — skal forstås som omfattende såvel alle værker, der traditionelt anses for bildende kunst, som værker af brugskunst og bygningskunst.

Når det er nødvendigt at give særlige regler om fremstillingen af eksemplarer af kunstværker til privat brug, hænger det sammen med, at disse værker som regel kun fremstilles i ét eller nogle få eksemplarer, og at fremstillingen af yderligere eksemplarer i høj grad kan forringe værdien af de først udførte. Meget synes derfor at tale for at opstille særlige begrænsninger med hensyn til fremstillingen af kunstværk-eksemplarer til privat brug. På den anden side er det af billedkunstnerne blevet fremhævet, at der må være fri adgang for kunstnerne til i øvelses- og studieøjemed at gengive beskyttede værker, når det sker under private former, og gengivelsen ikke udnyttes på anden måde.

En rimelig ordening har man ment at kunne opnå ved at udelukke adgangen til at benytte fremmed hjælp ved eftergørelse af brugskunst og billedhuggerværker.

For så vidt der er tale om en kunstnerisk gengivelse o: gengivelse i kunstnerisk teknik, er det også forbudt at anvende fremmed hjælp til gengivelsen af andre kunstværker som f. eks. malerier, hvorimod man ved fremstillingen af eksemplarer til privat brug gerne må benytte fremmed hjælp, når det drejer sig om en ikke-kunstnerisk gengivelse, f. eks. fotografering af denne art værker.

Hvad specielt arkitektur angår, er det en selvfølge, at en opførelse af en bygning efter et beskyttet arkitekturværk må udkræve kunstnerens samtykke,

selv om den sker til privat brug. Angående anden gengivelse af bygningsværkerne til privat brug (f. eks. fotografier) henvises til § 25, 3. stk.

I den danske betænkning af 1951 var der stillet forslag om som § 11, stk. 3, at optage en bestemmelse af følgende ordlyd:

„For benyttelsen af apparater, magnetiske bånd og lignende, som er egnede til at optage og gengive litterære og musikalske værker, erlægges en afgift, der tilkommer rettighedsindehaverne i henhold til denne lov. De nærmere regler fastsættes ved kgl. anordning“.

De øvrige nordiske landes delegationer har ment, at spørgsmålet om anvendelsen af båndoptagere m. v. til optagelse af litterære og kunstneriske værker ikke var tilstrækkeligt afklaret, til at man allerede nu turde indlade sig på lovgivning herom.

Reglen foreslås heller ikke optaget i det foreliggende lovforslag, idet man ikke finder, at behovet for en regulering er så påtrængende, at det kan motivere, at man optager en sådan bestemmelse. Hertil kommer, at man kan rette den indvending imod forslaget, at afgiftsbestemmelsen ikke blot ville ramme indehaverne af magnetofoner o. lign., som anvender disse til optagelse af beskyttede værker, men også dem, der anvender sådanne apparater inden for forretningslivet eller i forskningsøjemed, hvor der oftest ikke er tale om at optage beskyttede værker eller værker overhovedet.

Til § 12.

Denne bestemmelse findes ikke i den danske betænkning af 1951. Den bygger på et svensk forslag, der fremsattes på Stockholmkonferencen i 1955, og som i den nu foreliggende form blev tiltrådt af de øvrige lande.

I de senere år er man i stigende omfang kommet ind på at anvende fotokopiering inden for arkiv- og biblioteksvæsenet. Man benytter sig herved såvel af almindelig fotografering som af fotostatmetoder og optagelse af bøger og tidsskrifter på mikrofilm, mikrokort o. lign.

Ifølge lovforslagets § 11 er fremstilling af enkelte eksemplarer af et litterært værk tilladt til privat brug, og der er intet i vejen for, at den private, der skal benytte eksemplaret, anvender fremmed hjælp til fremstillingen. Dette vil sige, at arkiver og biblioteker uden at komme i konflikt med loven kan effektuere bestillinger fra enkelte forskere og andre privatpersoner, der anmoder om at få fotokopier, f. eks. af tidsskriftsartikler eller bestemte afsnit af bøger stillet til rådighed. Ansvar for,